

20 Μαρτίου 2020

Μέγας Βασίλειος: Ο Θεός δεν επιδιώκει να μας συντρίψει!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Μέγας Βασίλειος, εικόνα Ι. Μ. Μ. Βατοπαιδίου

Μεγάλου Βασιλείου, “Ομιλία εκφωνηθείσα εις περίοδον πείνης και ξηρασίας”.

1. «Όταν ο λέων βρυχηθή, ποιος δεν θα φοβηθή; Όταν Κύριος ο Θεός ομιλή, ποιος δεν θα προφητεύση»; Ας αρχίσωμεν τον λόγον μας με τα προφητικά λόγια και ας πάρω μεν συνεργόν εις την ανάγκην των προκειμένων, δηλαδή τώρα που εκθέτομεν και την σκέψιν και την γνώμην διά αυτά που είναι συμφέροντα, τον θεοφόρον Αμώς, ο οποίος εθεράπευσε συμφοράς, όμοιας με τα κακά που υπερβολικά ενοχλούν ημάς.

Διότι και ο προφήτης αυτός, κατά την διαδρομήν των παλαιότερων χρόνων, όταν ο λαός είχε εγκαταλείψει την πατρικήν ευσέβειαν και είχε καταπατήσει την ακρίβειαν των νόμων και είχε ξεγλυστρίσει εις την λατρείαν των ειδώλων, εκήρυξε την μετάνοιαν, με το να συμβουλεύη την επιστροφήν και με το να εξαγγέλλη την απειλήν των τιμωριών.

Εγώ δε μακάρι να επωφεληθώ μέχρι ενός σημείου από τον ζήλον της παλαιάς ιστορίας, όχι όμως και το να ιδώ επί πλέον να ακολουθή η έκβασις των τότε γεγονότων.

Αφού δηλαδή ο λαός απείθησε και ωσάν άγριον και δυσυπότακτον πουλάρι εδάγκασε τα χαλινάρια, δεν ωδηγήθη προς το συμφέρον άλλα αφού εξέφυγεν από τον ίσιον δρόμον, έτρεξε τόσον πολύ άτακτα και εξηγριώθη εναντίον του καβαλλάρη μέχρι του σημείου να πέση εις τα βάραθρα και τους κρημνούς και να υποστή πανωλεθρίαν, αξίαν προς την ανυπακοήν του.

Αυτό μακάρι να μη συμβή τώρα εις ημάς, παιδιά μου, «που σας εγέννησα διά του Εύαγγελίου» και σας εσπαργάνωσα διά της ευλογίας των χειρών μου.

Αλλ' ας υπάρχη αγαθή ακοή, ψυχή πρόθυμος, που να δέχεται απαλά τας συμβουλάς, να υποχωρή εις τον ομιλητήν, όπως το κηρί [κερί] εις τον σφραγιστήν, διά να λάβω και εγώ με μίαν τέτοιαν επιμέλειαν, γλυκύν καρπόν από τους κόπους και εσείς να επαινέσετε την συμβουλήν που γίνεται, όταν θα έχω μεν απαλλαγή από τας συμφοράς.

Ποίον λοιπόν είναι αυτό που επισημαίνει μεν ο λόγος, άλλα κρατεί ακόμη εις αβεβαιότητα τας ψυχάς, με την ελπίδα να το ακούσουν, διότι βραδύνει να ανακοινώση το αναμενόμενον;

2. Βλέπομεν, αδελφοί, τον ουρανόν ερμητικά κλειστόν, γυμνόν και ανέφελον, να κάμνη μισητήν αυτήν την αιθρίαν και να προκαλή λύπην με την καθαρότητα, την οποίαν πάρα πολύ επεθυμούσαμεν προηγουμένως, όταν κάποτε, αφού εσκεπάσθη διά πολύν καιρόν με τα σύννεφα, μας έκαμε σκοτεινούς και ανηλίους.

Και η γη αφού κατηξηράνθη εις το έπακρον είναι δυσάρεστος εις το να την ιδή κανείς· είναι στείρα δε και άγονος διά την γεωργίαν έχει κομματιασθή εις σχίσματα και δέχεται κατάβαθα την ακτίνα να την φωτίζη.

Και αι πλούσιαι και αστείρευτοι πηγαί μας έλειψαν και τα νερά των μεγάλων ποταμών εστείρευσαν, μικρότατα δε παιδιά τα διαβαίνουν πεζή και αι γυναίκες τα περνούν φορτωμένοι.

Πολλούς από ημας, μας έλειπεν ακόμη και το πόσιμον νερόν και κινδυνεύομεν διά τούτο να πεθάνωμεν.

Ως νέοι Ισραηλίται, που αναζητούν νέον Μωυσήν και θαυματουργικόν ραβδί, διά να ικανοποιήσουν, αφού και πάλιν κτυπηθούν αι πέτραι, την ανάγκην του λαού που διψά· σύννεφα δε παράδοξα να καταβρέξουν εις τους ανθρώπους τροφήν ασυνήθη, όπως το μάννα.

Ας προσέξωμεν να μη γίνωμεν εις τους μεταγενεστέρους θλιβερόν διήγημα πείνης και τιμωρίας.

Αντίκρυσα τα χωράφια και έκλαψα πολύ διά την ακαρπίαν των, και εσκόρπισα τον θρήνον, επειδή εις ημάς δεν έπεσε βροχή. Άλλα μεν από τα σπέρματα έχουν ξηρανθή προτού φυτρώσουν, διότι παρέμειναν μέσα εις τους σβώλους, όπως τα εσκέπασε το αλέτρι.

Άλλα, δε μόλις εφύτρωσαν ολίγον και εβλάστησαν, τα κατεμάρανεν αξιολύπητα ο καύσων, έτσι ώστε τώρα ευκαίρως να αντιστρέψη κανείς τον ευαγγελικόν λόγον και να ειπή· οι μεν εργάται πολλοί, ο δε θερισμός ούτε ολίγος.

Και οι γεωργοί, καθήμενοι εις τα χωράφια και πιάνοντες τα γόνατά τους με τα χέρια των (διότι αυτός είναι ο τρόπος αυτών που πενθούν), κλαίουν διά τους χαμένους κόπους των. Αντικρύζουν τα μικρά παιδιά και οδύρονται, ατενίζουν τας γυναίκας και θρηνούν, χαϊδεύουν και ψηλαφίζουν τα ξηρά χορτάρια των γεννημάτων και κραυγάζουν δυνατά, ωσάν οι πατέρες που έχουν χάσει τα παιδιά των επάνω εις το άνθος της ηλικίας των.

Ας λεχθή λοιπόν και προς ημάς από τον ίδιον προφήτην, που ολίγον προηγουμένως εις το προοίμιον ανεφέραμεν «εγώ επίσης, λέγει, κατεκράτησα από σας την βροχήν τρεις μήνας προ του θερισμού και έβρεξα εις μίαν πόλιν και εις άλλην πόλιν δεν έβρεξα. Το ένα χωράφι εποτίσθη και το άλλο, εις το όποιον δεν έβρεξα, εξηράνθη. Και συνηθορίζοντο δύο ή τρεις πόλεις εις μίαν διά να πιουν νερόν, χωρίς να ημπορούν να κατασβέσουν την δίψαν των· και αυτά διότι σεις δεν επιστρέψατε εις εμέ, λέγει, ο Κύριος».

Ας μάθωμεν λοιπόν ότι ο Θεός μας δίδει αυτά τα χτυπήματα, διότι απεμακρύνθημεν από αυτόν και αμελήσαμεν. Δεν επιδιώκει να μας συντρίψη, άλλα φροντίζει να μας διόρθωση, όπως κάμνουν οι καλοί από τους πατέρες και αυτοί που φροντίζουν διά τα τέκνα, οι όποιοι θυμώνουν εναντίον των νέων και εξοργίζονται, όχι διότι θέλουν να τους κακοποιήσουν, αλλά διά να τους οδηγήσουν από την νηπιώδη αδιαφορίαν και τα αμαρτήματα της νεότητος εις την επιμέλειαν.

Μεγάλου Βασιλείου, "Ομιλία εκφωνηθείσα εις περίοδον πείνης και ξηρασίας". Απόσπασμα από τον τόμο, "Βασιλείου Καισαρείας του Μεγάλου, Άπαντα τα έργα 7, Ομιλίας και λόγοι", των Πατερικών Εκδόσεων "Γρηγόριος ο Παλαμάς". Εισαγωγή, κείμενον, μετάφραση, σχόλια, Βασίλειος Ψευτογκάς.